

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la respingerea recursului declarat de către Artîșciuc Alexei,
reprezentat de avocatul Gulca Lilia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Postolatii
Victor împotriva lui Artîșciuc Alexei cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 04 august 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 2r-321/25
Nr. PIGD 2-24136293-01-2r-03092025)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din
Codul de procedură civilă, din motiv că apelul a fost depus în afara
termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. M. Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Centru, jud. V. Arhip, D. Corlăteanu, N. Ghedrovici

01 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Artîșciuc Alexei, reprezentat de avocatul Gulca Lilia,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 noiembrie 2024, Postolatii Victor, reprezentat de avocatul Vladimirov Natalia a depus în adresa instanței cerere de chemare în judecată împotriva lui Artîșciuc Alexei cu privire la încasarea datoriei.
2. Prin hotărârea din 17 aprilie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată. S-a încasat de la Artîșciuc Alexei în beneficiul lui Postolatii Victor suma de 20 000 lei cu titlu de datorie, suma de 1104,66 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 895 lei cu titlu de taxă de stat, suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru, suma de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 26 199,66 (douăzeci și șase mii una sută nouăzeci și nouă, 66) lei.
3. La 24 iunie 2025, Artîșciuc Alexei, reprezentat de avocatul Gulca Lilia, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 17 aprilie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a solicitat casarea integrală a hotărârii menționate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.
4. În drept, s-au invocat prevederile art. 358 alin. (1), art. 360 alin. (1) lit. b), art. 362 alin. (1), art. 364 alin. (1), art. 365 alin. (1) lit. a), b), c) și alin. (1¹) din Codul de procedură civilă.
5. La 23 iulie 2025, hotărârea integrală din 17 aprilie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată prin intermediul poștei electronice avocatului Gulca Lilia, care acționează în interesele lui Artîșciuc Alexei, iar la 24 iulie 2025, aceasta a confirmat recepționarea mesajului.
6. Prin încheierea din 04 august 2025 a Curții de Apel Centru, s-a restituit, ca fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel înaintată de Artîșciuc Alexei, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Gulca Lilia, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul

Centru) din 17 aprilie 2025, adoptată în procedura cererilor cu valoare redusă, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Postolatii Victor către Artîșciuc Alexei privind încasarea datoriei.

7. La 07 august 2025, ora 11:03, încheierea din 04 august 2025 a Curții de Apel Centru, a fost expedită prin intermediul poștei electronice avocatului Gulca Lilia, care acționează în interesele lui Artîșciuc Alexei.
8. La 14 august 2025, Artîșciuc Alexei, reprezentat de avocatul Gulca Lilia, a depus în adresa Curții de Apel Centru cerere de recurs împotriva încheierii din 04 august 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate cu emiterea unei decizii, prin care cererea de apel să fie admisă spre examinare cu acordarea dreptului de a depune cerere de apel motivat.
9. În susținerea cererii de recurs s-a menționat că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, inițial a fost depusă cerere de apel nemotivată, fiind indicat faptul că toate motivele de fapt și de drept vor fi expuse în cerere de apel motivată, inclusiv repunerea în termen.
10. Precizează că, apelantul nu a cunoscut despre dosarul respectiv și nu a fost notificat despre emiterea hotărârii instanței de fond, despre care a aflat la 25 mai 2025.
11. În drept, s-au invocat prevederile art. 423 alin. (1) și (1¹), art. 424 alin. (1), art. 425, 426 și art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 10 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de nîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.”

13. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

14. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de

aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

15. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

16. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

17. Art. 112 alin. (3) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

18. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

19. Art. 116 alin. (1) – (5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.”

20. Art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

21. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

22. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

23. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

24. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

25. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților”.

26. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

27. Art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de către Artîșciuc Alexei, reprezentat de avocatul Gulca Lilia, a fost

înaintat în termen. Or, încheierea contestată a fost emisă la 04 august 2025 și comunicată la 07 august 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 august 2025, adică în interiorul termenului de 15 zile, prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

29. Studiind materialele dosarului, precum și argumentele recurentului invocate în cererea de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că, recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.
30. Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, aceasta este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare a apelului.
31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în situația în care dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 17 aprilie 2025, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 18 aprilie 2025, ultima zi a termenului fiind data de 19 mai 2025 (zi de luni).
32. Dat fiind faptul că, Artîșciuc Alexei a omis termenul legal de 30 de zile, fără a solicita repunerea în termenul de apel și fără a indica motive întemeiate care ar confirma temeinicia omiterii termenului prevăzut de lege pentru declararea apelului, instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de către Artîșciuc Alexei.
33. În contextul prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă în coroborare cu art. 111 din Codul de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, Colegiul relevă că, termenul de declarare a apelului a expirat la data de 19 mai 2025, însă Artîșciuc Alexei a depus cererea de apel abia la 24 iunie 2025.
34. Astfel, apelantul Artîșciuc Alexei nu și-a realizat dreptul procedural privind exercitarea căii de atac – apelul, în interiorul termenului legal, fapt corect reținut de instanța de apel.
35. În consecință, Colegiul reiterează că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că apelantul a depus apelul în afara termenului stabilit de

lege și nu a formulat cerere privind repunerea în termenul de declarare a apelului.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, omisiunea apelantului de a solicita repunerea în termen odată cu depunerea cererii de apel (nemotivate) nu poate genera emiterea unei încheieri de a nu da curs cererii de apel, după cum s-a invocat în recurs.
37. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să puncteze că, cererea de repunere în termen a instrumentului de atac, în orice caz trebuie să fie exprimată din inițiativa participanților la proces, instanța nefiind îndreptățită, în lipsa unor dispoziții legale exprese, să efectueze din oficiu repunerea în termen, chiar dacă din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar rezulta că participanții la proces au avut motive întemeiate de a nu îndeplini în termen actul de procedură.
38. În astfel de situații, Curtea Europeană a Drepturilor Omului este întotdeauna tranșantă, inclusiv în raport cu Republica Moldova, echivalând repunerea nejustificată în termenul de efectuare a actului de procedură cu încălcarea dreptului la proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice (cauzele Melnic v. Republica Moldova și Popov v. Republica Moldova (nr. 2)).
39. Soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.
40. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 §1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.
41. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea din 04 august 2025 a Curții de Apel Centru a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

42. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de către Artîșciuc Alexei, reprezentat de avocatul Gulca Lilia și menține încheierea din 04 august 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu